

Київський університет імені Бориса Грінченка

Педагогічний інститут

Кафедра педагогіки та психології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« 11 » 09 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ:

ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО

для студентів

спеціальності: 013 Початкова освіта

освітнього рівня вищої освіти: першого (бакалаврського)

освітньої програми 013.00.01 Початкова освіта

Київ – 2019

Розробник:

Куземко Леся Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології

Викладач:

Куземко Леся Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри педагогіки та психології
Протокол від 4 вересня 2019 року № 11

Завідувач кафедри педагогіки та психології (Іванюк Г.І.)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
013.00.01 Початкова освіта

___ . ___ . 2019 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ (Бондаренко Г.Л.)

Робочу програму перевірено ___ . ___ . 2019 р.

Заступник директора (Машовець М.А.)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання					
	денна			заочна		
<i>Педагогіка з основами інклюзивної освіти</i>						
Вид дисципліни	обов'язкова					
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська мова			Українська мова		
Загальний обсяг кредитів/годин	12 / 360					
Курс	1		2		1 2	
Семестр	1	2	3	1	2	3
Кількість змістових модулів розподілом: 3						
Обсяг кредитів	12			12		
Обсяг годин, в тому числі:	360			360		
Аудиторні	168			48		
Модульний контроль	24			-		
Семестровий контроль		10	20		10	20
Самостійна робота	138			282		
Форма контролю	залік	залік	Екзамен (комплексний)	залік	залік	Екзамен (комплексний)
<i>Змістовий модуль «Педагогічне партнерство»</i>						
Курс	2			2		
Семестр	3			3		
Кількість змістових модулів розподілом: 3						
Обсяг кредитів	4			4		
Обсяг годин, в тому числі:	120			120		
Аудиторні	56			16		
Модульний контроль	8			-		
Семестровий	10			10		

контроль		
Самостійна робота	46	94
Форма контролю	Екзамен (комплексний)	Екзамен (комплексний)

2. Метою змістового модуля «Педагогічне партнерство» інтегрованої навчальної дисципліни «Педагогіка з основами інклюзивної освіти» є – формування у майбутніх учителів початкових класів професійних компетентностей щодо розуміння особливостей організації освітнього партнерства та здатностей до налагодження партнерської взаємодії з різними суб'єктами в освітньому середовищі нової української школи.

Зміст змістового модуля «Педагогічне партнерство» зорієнтований на розв'язання **завдання**, що спрямоване на:

- розвиток здатності до пошуку, аналізу, систематизації та узагальнення професійно-педагогічної інформації з різних джерел та формулювання логічних висновків (ЗК -2);

- формування готовності діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей (ЗК-6);

- оволодіння здатністю діяти у професійно-педагогічному середовищі, нових ситуаціях, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів (ЗК-9);

- розвиток умінь ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих (ЗК-11);

- формування готовності до реалізації сучасних стратегій педагогіки партнерства у Новій українській школі;

- оволодіння здатністю діяти соціально відповідально, поважати права, різноманітність і мультикультурність у процесі педагогічної взаємодії.

3. Результати навчання за дисципліною

Результати вивчення змістового модуля «Педагогічне партнерство» полягають у:

- вмінні проектувати зміст і методику проведення виховних заходів для учнів початкової школи (ПРН 11);
- здатності прогнозувати, проектувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, мовленнєвого етикету (ПРН 12);
- розумінні і здатності реалізовувати загальнолюдські цінності, цінності демократії та права людини, дитини в освітньому процесі початкової школи.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивід.	
ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ПЕДАГОГІКА ЗАГАЛЬНА (1 курс, 1 семестр)							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПЕДАГОГІКА В СИСТЕМІ НАУК ПРО ЛЮДИНУ							
Тема 1.1. Становлення та розвиток педагогіки в історичній ретроспективі	12	2	2	2			6
Тема 1.2. Педагогіка як наука і навчальна дисципліна	14	2	2	2	2		6
Модульний контроль	2						
Разом	28	4	4	4	2		12
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСВІТА ЯК СИСТЕМА І ПРОЦЕС							
Тема 2.1. Актуальні проблеми позитивної освіти людини	14	2	2	2			8
Тема 2.2. Цілісний педагогічний процес	16	2	2	2	2		8
Модульний контроль	2						
Разом	32	4	4	4	2		16
Разом за змістовим модулем	60	8	8	8	4	-	28
Підготовка та проходження контрольних заходів		ПМК					
ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ДИДАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ (1 курс, 2 семестр)							
Змістовий модуль 3. ДИДАКТИКА - ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ							
Тема 3.1 Дидактика як наукова галузь	10	2	2		2		4
Тема 3.2 Сутність та структура процесу навчання у початковій школі	8	2	2				4
Тема 3.3 Початкова освіта зарубіжних країн	8	2		2			4
Модульний контроль	2						
Разом	28	6	4	2	2		12
Змістовий модуль 4. ЗМІСТ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ							
Тема 4.1. Загальна характеристика змісту освіти	10	2	2		2		4

Тема 4.2. Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти	8	2		2			4
Тема 4.3. Сутність та характеристика підручника початкової школи	6	2		2			2
Модульний контроль	2						
Разом	26	6	2	4	2		10
Змістовий модуль 5. РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ							
Тема 5.1. Особливості форм організації навчального процесу у початковій школі	10	2	2		2		4
Тема 5.2. Методи і засоби навчання та активізації пізнавальної діяльності учнів	8	2		2			4
Тема 5.3. Сучасні технології навчання у початковій школі	8	2			2		4
Модульний контроль	2						
Разом	28	6	2	2	4		12
Змістовий модуль 6 ДІГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ							
Тема 6.1. Компетентність як показник якості освіти в сучасній школі	10	2	2		2		4
Тема 6.2. Контроль навчальних досягнень учнів	8	2		2			4
Тема 6.3. Ефективність організації навчального процесу у малочисельній початковій школі	8	2		2			4
Модульний контроль	2						
Разом	28	6	2	4	2		12
Підготовка та проходження контрольних заходів (компл. екзамен)	10						10
Разом за змістовим модулем	120	24	10	12	10		46
ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА (2 курс, 3 семестр)							
Змістовий модуль 7. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК СФЕРА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА							
Тема 7.1. Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи	10	2	2	2	-	-	4
Тема 7.2. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти	13	2	2	2	2	-	5
Модульний контроль	2						
Разом	25	4	4	4	2	-	9
Змістовий модуль 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ							
Тема 8.1. Організація інклюзивного освітнього середовища ЗЗСО	12	2	2	2	2	-	4
Тема 8.2. Педагогічний супровід розвитку дітей з особливими освітніми потребами в початковій школі	11	2	2	2	-	-	5
Модульний контроль	2						

Разом	25	4	4	4	2	-	9
Підготовка та проходження контрольних заходів (комплексний екзамен)	10						
Разом за змістовим модулем	60	8	8	8	4	-	18

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лаборатор	Індивідуальні	Самостійна
ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО (2 курс, 3 семестр)							
Змістовий модуль 9. ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ПЕРЕДУМОВА ЯКІСНИХ ЗМІН В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ УКРАЇНИ							
Тема 9.1. Педагогічне партнерство в умовах реалізації концепції нової української школи	9	2	2				5
Тема 9.2. Особливості реалізації педагогічного партнерства в Новій українській школі	11	2		2	2		5
Тема 9.3. Педагогічне партнерство ЗЗСО з різними соціальними інститутами	8	2	2				4
Модульний контроль	2						
Разом	30	6	4	2	2		14
Змістовий модуль 10. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ							
Тема 10.1. Партнерська взаємодія суб'єктів демократичного середовища початкової школи	8	2	2				4
Тема 10.2. Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі початкової школи, дитиноцентризм	8	2		2			4
Тема 10.3. Технології розвитку соціальної та громадянської компетентностей учнів початкової школи	10	2		2	2		4
Модульний контроль	2						
Разом	28	6	2	4	2		12
Змістовий модуль 11. СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛИ							
Тема 11.1. Особливості організації виховної роботи в сучасній початковій школі	7	2	2				3
Тема 11.2. Напрямки, форми і методи виховної роботи в початковій школі	9	2		2	2		3
Тема 11.3. Зміст і методика проведення виховних заходів у початковій школі	7	2			2		3
Модульний контроль	2						
Разом	25	6	2	2	4		9
Змістовий модуль 12. ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛИ ТА СІМ'Ї							
Тема 12.1. Виховний потенціал родини	7	2		2			3
Тема 12.2. Актуальні проблеми виховання дітей в сучасних сім'ях	8	2		2			4
Тема 12.3. Педагогічне партнерство з родинами учнів в початковій школі	10	2	2		2		4
Модульний контроль	2						
Разом	27	6	2	4	2		11
Підготовка та проходження контрольних заходів (комплексний екзамен)	10						
Разом за змістовим модулем « Педагогічне партнерство»	120	24	10	12	10		46

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ПЕДАГОГІКА ЗАГАЛЬНА (1 курс, 1 семестр)							
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПЕДАГОГІКА В СИСТЕМІ НАУК ПРО ЛЮДИНУ							
Тема 1.1. Становлення та розвиток педагогіки в історичній ретроспективі	12	–	–	–	–	–	12
Тема 1.2. Педагогіка як наука і навчальна дисципліна	16	2	2	–	–	–	12
Разом за змістовим модулем	28	2	2	–	–	–	24
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСВІТА ЯК СИСТЕМА І ПРОЦЕС							
Тема 2.1. Актуальні проблеми позитивної освіти людини	16	–	–	2	–	–	14
Тема 2.2. Цілісний педагогічний процес	16	–	–	–	2	–	14
Разом за змістовим модулем	32	–	–	2	2	–	28
Разом	60	2	2	2	2		52
Підготовка та проходження контрольних заходів	ПМК						
ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ДИДАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ (1 курс, 2 семестр)							
Змістовий модуль 3. ДИДАКТИКА - ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ							
Тема 3.1 Дидактика як наукова галузь	6	2					4
Тема 3.2 Сутність та структура процесу навчання у початковій школі	8			2			6
Тема 3.3 Початкова освіта зарубіжних країн	10						10
Разом	24	2	-	2			20
Змістовий модуль 4. ЗМІСТ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ							
Тема 4.1. Загальна характеристика змісту освіти	6	2					4
Тема 4.2. Особливості змісту початкової освіти. Характеристика Державного стандарту початкової освіти	10		2				8
Тема 4.3. Сутність та характеристика підручника початкової школи	6						6

Разом	22	2	2				18
Змістовий модуль 5. РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ							
Тема 5.1. Особливості форм організації навчального процесу у початковій школі	14	2					12
Тема 5.2. Методи і засоби навчання та активізації пізнавальної діяльності учнів	12			2			10
Тема 5.3. Сучасні технології навчання у початковій школі	12				2		10
Разом	38	2		2	2		32
Змістовий модуль 6 ДІГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ							
Тема 6.1. Компетентність як показник якості освіти в сучасній школі	8						8
Тема 6.2. Контроль навчальних досягнень учнів	10	2					8
Тема 6.3. Ефективність організації навчального процесу у малочисельній початковій школі	8						8
Разом	26	2					24
Семестровий контроль (компл. екзамен)	10						10
Разом за змістовим модулем	120	8	2	4	2		94
ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА (2 курс, 3 семестр)							
Змістовий модуль 7. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ЯК СФЕРА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА							
Тема 7.1. Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи	11	1	-	-	-	-	10
Тема 7.2. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти	13	1	2	-	-	-	10
Разом	24	2	2	-	-	-	20
Змістовий модуль 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ							
Тема 8.1. Організація інклюзивного освітнього середовища ЗЗСО	11	1	-	-	-	-	10
Тема 8.2. Педагогічний супровід розвитку дітей з особливими освітніми потребами в початковій школі	15	1	-	2	-	-	12
Разом	26	2	-	2	-	-	22
Семестровий контроль (комплексний екзамен)	10						
Разом за змістовим модулем	60	4	2	2	-	-	42

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
ПЕДАГОГІКА З ОСНОВАМИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО (2 курс, 3 семестр)							
Змістовий модуль 9. ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ПЕРЕДУМОВА ЯКІСНИХ ЗМІН В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ							
Тема 9.1. Педагогічне партнерство в умовах реалізації концепції нової української школи	12	2					10
Тема 9.2. Особливості реалізації педагогічного партнерства в Новій українській школі	8		2				6
Тема 9.3. Педагогічне партнерство ЗЗСО з різними соціальними інститутами	6						6
Разом	26	2	2				22
Змістовий модуль 10. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ							
Тема 10.1. Партнерська взаємодія суб'єктів демократичного середовища початкової школи	8	2					6
Тема 10.2. Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі початкової школи, дитиноцентризм	10			2			8
Тема 10.3. Технології розвитку соціальної та громадянської компетентностей учнів початкової школи	10						10
Разом	28	2		2			24
Змістовий модуль 11. СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛИ							
Тема 11.1. Особливості організації виховної роботи в сучасній початковій школі	9	2					7
Тема 11.2. Напрямки, форми і методи виховної роботи в початковій школі	10			2			8
Тема 11.3. Зміст і методика проведення виховних заходів у початковій школі	10				2		8
Разом	29	2		2	2		25
Змістовий модуль 12. ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ТА СІМ'Ї							
Тема 12.1. Виховний потенціал родини	8						8
Тема 12.2. Актуальні проблеми виховання дітей в сучасних сім'ях	8						8
Тема 12.3. Педагогічне партнерство з родинами учнів в початковій школі	11				2		9
Разом	27	-			2		25
Підготовка та проходження контрольних заходів (комплексний екзамен)	10						
Разом за змістовим модулем « Педагогічне партнерство»	120	6	2	4	4		94

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 9. ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ПЕРЕДУМОВА ЯКІСНИХ ЗМІН В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ УКРАЇНИ

Тема 9.1. Педагогічне партнерство в умовах реалізації концепції нової української школи

Сучасні зміни в освітньому просторі України. Гуманістична спрямованість освіти.

Зміст та сутність понять «педагогіка партнерства» і «педагогічне партнерство».

Стратегії, принципи, завдання педагогічного партнерства. Педагогічне партнерство як стратегія розширення соціально-педагогічної діяльності закладів освіти.

Ключові слова: педагогіка партнерства, педагогічне партнерство, гуманістична спрямованість, принципи педагогічного партнерства, стратегії педагогічного партнерства.

Джерела: основні (1, 2); додаткові (2,4).

Тема 9.2. Особливості реалізації педагогічного партнерства в Новій українській школі

Створення нового освітнього середовища початкової школи. Спільна діяльність учителя й учнів на засадах взаєморозуміння, єдності інтересів і прагнень. Зміна ролі педагога у сучасній початковій школі та підходів до оцінювання результатів навчання учнів. Вимоги дітей, батьків, суспільства до освітньої діяльності початкової школи та вчителів початкових класів.

Ключові слова: суб'єкти педагогічного партнерства, суб'єкт-суб'єктна взаємодія, повага, взаєморозуміння, взаємопідтримка, саморозвиток, роль вчителя початкових класів.

Джерела: основні (1,2, 3); додаткові (6).

Тема 9.3. Педагогічне партнерство ЗЗСО з різними соціальними інститутами

Партнерська взаємодія між школою та громадою. Налагодження співпраці між школами. Загальне поняття про соціальні інститути. Місце інституту освіти в суспільстві. Особливості організації освітнього партнерства з представниками різних соціальних інститутів: працівниками соціальних служб, юристами, журналістами, громадськими організаціями, спонсорами та ін. Принципи ефективної педагогічної взаємодії з представниками різних соціальних інститутів за умови пріоритету інтересів дитини.

Ключові слова: освітнє партнерство, соціальні інститути; пріоритет інтересів дитини.

Джерела: основні (1, 2); додаткові (1, 2, 4).

Змістовий модуль 10. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Тема 10.1. Партнерська взаємодія суб'єктів демократичного середовища початкової школи

Початкова школа – перший досвід суспільного життя та формування активної громадянської позиції. Ключова роль школи у вихованні громадян для демократичного суспільства. Реалізація цінностей демократії та прав людини в освітньому процесі початкової школи.

Розвиток автономії школи. Шкільне самоврядування.

Ключові слова: автономія школи; активна громадянська позиція; демократичне суспільство; права людини, дитини; партнерська взаємодія; цінності демократії; шкільне самоврядування..

Джерела: основні (1,2,3); додаткові (4,6).

Тема 10.2. Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі початкової школи, дитиноцентризм

Дитиноцентризм як особистісно орієнтована модель навчання та виховання.

Активність учнів у освітньому процесі початкової школи, орієнтація на інтереси та досвід учнів. Забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини. Чинники, що негативно діють на самопочуття і успішність учнів початкової школи.

Булінг у школі.

Ключові слова: активність учнів; дитиноцентризм; індивідуальні відмінності; морально-психологічний комфорт дитини.

Джерела: основні (1,2, 3); додаткові (4).

Тема 10.3. Технології розвитку соціальної та громадянської компетентностей учнів початкової школи

Зміст, форми і методи формування в учнів початкової школи демократичних (соціальної, громадянської) компетентностей: цінностей, ставлень, вмінь, знань та їхнього критичного розуміння – через програми у сфері освіти для демократичного громадянства й освіти з прав людини (ОДГ/ОПЛ).

Методи і вправи, які використовуються в освіті в галузі прав людини для дітей.

Ключові слова: громадянська та соціальна компетентності; права людини; демократичні цінності.

Джерела: основні (1,3); додаткові (4,5,6).

Змістовий модуль 11. СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Тема 11.1. Особливості організації виховної роботи в сучасній початковій школі

Процес виховання, його специфіка, компоненти і рушійні сили. Цілеспрямованість виховання у початковій школі, сучасні орієнтири виховання учнів. Об'єктивні і суб'єктивні чинники виховання. Етапи організації процесу виховання особистості учня в початковій школі.

Психолого-педагогічний аспект готовності вчителя початкових класів до виховної діяльності.

Ключові слова: процес виховання; теорія виховання; цілеспрямованість; виховний ідеал; орієнтири виховання учнів.

Джерела: основні (3,5); додаткові (1,3).

Тема 11.2. Напрямки, форми і методи виховної роботи в початковій школі

Основні напрямки виховної роботи у сучасній початковій школі.

Зміст та організаційні форми виховної роботи в початковій школі. Сучасні форми проведення виховних заходів з учнями початкової школи.

Поняття про прийоми та методи виховання. Методи організації діяльності, спілкування та формування досвіду суспільної поведінки.

Формування учнівського колективу в початковій школі.

Ключові слова: організаційні форми; методи виховання; прийоми виховання.

Джерела: основні (3,4,5); додаткові (3,4).

Тема 11.3. Зміст і методика проведення виховних заходів для учнів початкової школи

Методика організації виховної роботи в початковій школі. Індивідуальна робота з учнями початкової школи. Методика організації ігрової діяльності школярів у сучасній початковій школі. Проведення перерв у початкових класах.

Особливості методики підготовки і проведення позакласних навчально-виховних заходів. Методика організації колективно творчої діяльності в початковій школі.

Ключові слова: виховні заходи; ігрова діяльність школярів; навчально-виховні заходи; позакласна і позашкільна робота.

Джерела: основні (3,5); додаткові (3).

Змістовий модуль 12. ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ТА СІМ'Ї

Тема 12.1. Виховний потенціал родини

Родина як первинний інститут соціалізації особистості. Особливості впливу родини на дитину. Виховний потенціал родини. Завдання і зміст родинного

виховання. Значення батьківського впливу на розвиток особистості. Типи батьківської турботи про дитину. Партнерські стосунки у сім'ї.

Робота вчителя початкових класів з батьками майбутніх першокласників.

Ключові слова: сімейне виховання, виховний потенціал родини, батьківський авторитет.

Джерела: основні (3,5); додаткові (1,2).

Тема 12.2. Актуальні проблеми виховання дітей в сучасних сім'ях

Актуальні проблеми сімейного виховання. Виховання дітей в різних за структурою сім'ях. Виховання дитини в неповній, осиротілій, фостерній (прийомній) сім'ї.

Помилки сімейного виховання. Сутність культури взаємин батьків і дітей. Міжособистісні взаємини, варіанти взаємин. Типи взаємодії батьків і дітей. Конфлікти між батьками і дітьми, їх причини та вплив на навчання учня в початковій школі.

Ключові слова:

Джерела: основні (3,5); додаткові (1,2).

Тема 12.3. Педагогічне партнерство з родинами учнів в початковій школі

Налагодження партнерської взаємодії між батьками учнів та вчителями в початковій школі. Форми співпраці з батьками, спрямовані на зміцнення партнерської взаємодії школи та родини. Інтеграція виховних впливів на дитину молодшого шкільного віку школи та сім'ї.

Зміст, сучасні форми проведення зустрічей вчителя початкових класів з батьками учнів.

Ключові слова: партнерство, співробітництво, партнерська взаємодія, інтеграція виховних впливів, форми співпраці.

Джерела: основні (1,3,5); додаткові (1,2).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студентів	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	3	3	3	3
Відвідування семінарських занять	1	2	2	1	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	1	1	2	2
Відвідування лабораторних	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	10	2	20	1	10	1	10	1	10
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	1	10	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	1	10	1	10	2	20	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			77		77		77		77
Максимальна кількість балів: 308									

6.2.Завдання для самостійної роботи

№	Опис завдання	Час	Критерії оцінювання
Змістовий модуль 1. Педагогічне партнерство як передумова якісних змін в освітньому просторі України			
1	<p>1. Провести інтерв'ю зі студентом/студенткою першого курсу Педагогічного інституту (індивідуально) з метою вивчення питань, які його/її турбують щодо подальшого навчання в Інституті. Результати дослідження зафіксувати на відео (за згодою), або на папері (виокремити 3 основні питання від першокурсника)</p> <p>2. Підготовка до семінарських і практичних занять</p>	14 год.	<p>5 б. – повна відповідність вимогам; самостійність у налагодженні взаємодії; чітко виокремлено три ключові проблеми, які цікавлять першокурсника; оригінальність представлення результатів;</p> <p>3-4 б. – відповідає вимогам; відсутня самостійність у налагодженні взаємодії; проблеми, які цікавлять студентів окреслені; просте представлення результатів;</p> <p>1-2б. – завдання виконане частково; проведене інтерв'ю не має чітко визначених проблем першокурсників.</p>
Змістовий модуль 2. Інноваційні підходи до організації партнерської взаємодії в початковій школі			
2.	<p>1. Написати міні-есе на тему «Булінг Стоп». <i>Орієнтовний план міні-есе (друкований текст (14 кеглем) до 25 рядків):</i></p> <p>1) описати власний досвід: ви спостерігали, чули, були учасником, потерпали від шкільного булінгу;</p> <p>2) поділіться, що ви при цьому відчували: сором, страх, розгубленість тощо;</p> <p>3) з ким ви можете поговорити (говорили) про цю ситуацію: батьки, вчителі, друзі, колеги, психолог, соцмережі тощо;</p> <p>4) продумайте і опишіть стратегію дій для цієї конкретної ситуації</p> <p>2. Підготовка до семінарських і практичних занять</p>	12 год.	<p>5 б. – чіткість, лаконічність; повністю відповідає вимогам; авторський текст не містить запозичень.</p> <p>3-4 б. – чіткість, лаконічність; відповідає вимогам; містить незначний відсоток запозиченого тексту.</p> <p>1-2 б. – загальне ставлення до проблеми зрозуміле; багато запозиченого тексту</p>

Змістовий модуль 3. Сучасні орієнтири виховної роботи з учнями початкової школи													
3.	1. Підготувати сценарій добродійного заходу для учнів початкової школи (благодійну акцію, волонтерський захід тощо) (роботу виконувати в групах до 5 осіб) 2. Підготовка до семінарських і практичних занять	9 год.	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Характеристика</i></th> <th><i>Кількість балів</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>оригінальність ідеї</td> <td>1 б.</td> </tr> <tr> <td>доступність для виконання учнями початкової школи (носить чіткий і зрозумілий характер)</td> <td>до 2 б.</td> </tr> <tr> <td>Викликає емоційний відгук (чи формує загальнолюдські цінності?)</td> <td>до 2 б.</td> </tr> <tr> <td>Максимальна кількість балів</td> <td>5 балів</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Характеристика</i>	<i>Кількість балів</i>	оригінальність ідеї	1 б.	доступність для виконання учнями початкової школи (носить чіткий і зрозумілий характер)	до 2 б.	Викликає емоційний відгук (чи формує загальнолюдські цінності?)	до 2 б.	Максимальна кількість балів	5 балів
			<i>Характеристика</i>	<i>Кількість балів</i>									
			оригінальність ідеї	1 б.									
			доступність для виконання учнями початкової школи (носить чіткий і зрозумілий характер)	до 2 б.									
			Викликає емоційний відгук (чи формує загальнолюдські цінності?)	до 2 б.									
Максимальна кількість балів	5 балів												
Змістовий модуль 4. Педагогічне партнерство початкової школи та сім'ї													
4.	1. Підготувати опитувальні аркуші (10-15) для батьків з метою вивчення потреб / очікувань сучасних сімей щодо навчання дітей в новій українській школі (роботу виконувати в групах до 3 осіб) 2. Підготовка до семінарських і практичних занять	11 год.	5 б. – відповідність темі завдання; чіткість і лаконічність запитань; авторський текст не містить запозичень; естетичність оформлення. 3-4 б. – чіткість, лаконічність; відповідає темі; містить незначний відсоток запозиченого тексту. 1-2 б. – загальне ставлення до проблеми зрозуміле; багато запозиченого тексту										
			Разом	46 год.	Макс. 20 балів								

6.3. Форма проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у формі комп'ютерного тестування, що розміщені в електронному навчальному курсі за посиланням:

- для денної форми навчання - <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=22119>
- для заочної форми навчання - <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=22120>

Кожен тест МКР містить 25 тестових завдань з таких категорій, як: аналіз, синтез, використання, знання, оцінювання, розуміння.

№	Форма проведення	час	Макс.к-сть тестів/балів	Критерії оцінювання
МКР 1	Тест (ЕНК)	45 хв.	25/25	Правильно обраний варіант відповіді (у разі закритого тесту); правильно вписаний варіант відповіді (у разі відкритого тесту) Макс. 1 бал за кожен правильну відповідь
МКР 2	Тест (ЕНК)	45 хв.	25/25	Правильно обраний варіант відповіді (у разі закритого тесту); правильно вписаний

				варіант відповіді (у разі відкритого тесту) Макс. 1 бал за кожен правильну відповідь
МКР 3	Тест (ЕНК)	45 хв.	25/25	Правильно обраний варіант відповіді (у разі закритого тесту); правильно вписаний варіант відповіді (у разі відкритого тесту) Макс. 1 бал за кожен правильну відповідь
МКР 4	Тест (ЕНК)	45 хв.	25/25	Правильно обраний варіант відповіді (у разі закритого тесту); правильно вписаний варіант відповіді (у разі відкритого тесту) Макс. 1 бал за кожен правильну відповідь

6.4. Форма проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Комплексний екзамен з навчальної дисципліни «Педагогіка з основами інклюзивної освіти: Педагогічне партнерство» здійснюється у формі комп'ютерного тестування, що розміщено в електронному навчальному курсі за посиланням:

- для денної форми навчання - <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=22119>
- для заочної форми навчання - <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=22120>

За комплексного іспиту входить 40 вибіркового тестових завдань.

Критерії оцінювання: кожна правильна відповідь на одне завдання тесту оцінюється в 1 бал.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Розкрийте сутність і зміст поняття «педагогічне партнерство».
2. Розкрийте особливості реалізації педагогіки партнерства у Новій українській школі.
3. Обґрунтуйте роль школи у вихованні громадян для демократичного суспільства.
4. Охарактеризуйте умови реалізації цінностей демократії та прав людини в освітньому процесі початкової школи.
5. Розкрийте поняття «партнерська взаємодія», «педагогіка партнерства», «дитиноцентризм».
6. Визначте чинники, що негативно діють на самопочуття і успішність учнів початкової школи.
7. Обґрунтуйте вплив шкільного самоврядування на розвиток партнерської взаємодії в учнів.
8. Розкрийте умови запобігання булінгу в школі.
9. Охарактеризуйте права дитини, визначені Конвенцією ООН.
10. Обґрунтуйте зміни ролі педагога під час реалізації педагогіки партнерства.
11. Охарактеризуйте сучасні форми виховної роботи в початковій школі.
12. Розкрийте основні напрямки виховної роботи в початковій школі.
13. Охарактеризуйте форми організації виховної роботи з учнями початкової школи.
14. Розкрийте методи виховної роботи в початковій школі.

15. Обґрунтуйте значення добродійної діяльності для розвитку особистості учня.
16. Розкрийте актуальні проблеми виховання дітей в сучасній сім'ї.
17. Охарактеризуйте сучасні форми організації педагогічного партнерства з родинами учнів в початковій школі.
18. Розкрийте сутність інтеграції виховних впливів на дитину молодшого шкільного віку школи та сім'ї.
19. Охарактеризуйте зміст роботи вчителя початкових класів з батьками майбутніх першокласників.
20. Обґрунтуйте значення педагогічного партнерства для розвитку особистості дитини молодшого шкільного віку.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни «Педагогіка з основами інклюзивної освіти: Педагогічне партнерство»»

Разом: 120 год., лекції – 24 год., семінарські заняття – 10 год., практичні заняття – 12 год., лабораторні заняття – 10 год., самостійна робота - 46 год., МКР – 8 год., семестровий контроль – 10 год. (комплексний екзамен) **Загальна кількість балів за змістовий модуль: 308**

Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4		
Назва модуля	Педагогічне партнерство як передумова якісних змін в освітньому просторі України			Інноваційні підходи до організації партнерської взаємодії в початковій школі			Сучасні орієнтири виховної роботи з учнями початкової школи			Педагогічне партнерство початкової школи та сім'ї		
К-сть б.	77			77			77			77		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Теми лекцій	Педагогічне партнерство в умовах реалізації концепції нової української школи (1 бал)	Особливості реалізації педагогічного партнерства в Новій українській школі (2 год.) 1 бал	Педагогічне партнерство ЗЗСО з різними соціальними інститутами	Партнерська взаємодія суб'єктів демократичного середовища початкової школи (2 год.)	Орієнтація на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм (2 год.) 1 бал	Технології розвитку соціальної та громадянської компетентностей учнів початкової школи (2 год.) 1 бал	Особливості організації виховної роботи в сучасній початковій школі (2 год.) 1 бал	Напрямки, форми і методи виховної роботи в початковій школі (2 год.) 1 бал	Зміст і методика проведення виховних заходів для учнів початкової школи	Виховний потенціал родини (2 год.) 1 бал	Актуальні проблеми виховання дітей в сучасних сім'ях (2 год.) 1 бал	Педагогічне партнерство з родинами учнів в початковій школі (2 год.) 1 бал
Теми семінарських занять	Педагогіка партнерства – простір нових можливостей в Новій українській школі (10+1)		Можливості розвитку ЗЗСО за допомогою освітнього партнерства (10+1)	Нова українська школа - спілкування на рівних (10+1)			Організація виховної роботи з учнями початкових класів: напрями та зміст (10+1)			Сучасні форми організації педагогічного партнерства з родинами учнів в початковій школі (10+1)		
Теми практичних занять	Налагодження комунікації із суб'єктами освітнього процесу (10+1)			Дитиноцентризм, або школа для дітей (10+1)	Запобігання булінгу в початковій школі (10+1)		Сучасні форми виховної роботи в початковій школі (10+1)			Виховання культури взаємин батьків і дітей (10+1)	Педагогічне консультування родин учнів (10+1)	
Теми лабораторних занять	Зміна ролі педагога для реалізації педагогіки партнерства (10+1)			Розвиток громадянських та соціальних компетентностей учнів початкової школи (10+1)			Розроблення виховних заходів з учнями початкових класів (10+1)	Організація учнівської добродійної діяльності у початковій школі (10+1)		Вивчення потреб сучасних сімей щодо навчання дітей в початковій школі (10+1)		
Самост. робота	5 балів			5 балів			5 балів			5 балів		
Види пот. контролю	Модульна контрольна робота 25 балів			Модульна контрольна робота 25 балів			Модульна контрольна робота 25 балів			Модульна контрольна робота 25 балів		
контроль	Загальна кількість балів - 308						Екзамен (комплексний) – 10 год.					

8. Рекомендовані джерела:

Основні (базові):

1. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи // Л. Гриневич, О. Елькін, С. Калашнікова та інші. [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
2. Порадник для вчителя «Нова українська школа». Авторський колектив: Софій Н. З., Онопрієнко О. В., Найда Ю. М., Пристінська М. С., Большакова І. О. – [За заг. ред.: Бібік Н. М.]. – 2017. – 201 с.
3. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи : підруч. для вищ. навч. закл. – 2-е вид. – К. : Грамота, 2013. – С. 143-170.
4. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002. – 528 с. (Альма-матер).
5. Кондрашова, Л.В., Лаврентьєва, О.О., Зеленкова, Н.І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л.В.Кондрашова, О.О.Лаврентьєва, Н.І.Зеленкова. – Кривий Ріг : КДПУ, 2008 – 187 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kremenetslyceum.com.ua/wp-content/uploads/Vihovna-robota-v-shkoli-formi-zahodiv.pdf>

Додаткові:

1. Вєтрова С. Є. Батьки і початкова школа: Партнерство заради дитини. — Х.: Вид-во «Ранок», 2009. — 160 с. — (Педагогічна майстерня). <http://www.bookland.com/download/1/10/105297/sample.pdf>
2. Денисюк Л. Співпраця з батьками та громадськими організаціями — важлива складова сучасної освіти / Л. Денисюк, М. Біт-Давід // Директор школи . — 2012. — № 17 — С. 51–57.
3. Журба К. Взаємодія сім'ї і школи у вихованні гідної людини / К. Журба // Шкільний світ. – 2013. – № 18 – С. 4-7.
4. Демократична школа : практичний посібник / М. Рафальська, А. Донець, М. Мельникевич-Чорна, І. Сабор, Х. Чушак. / Загальна редакція: О. Шинаровської. – Європейський центр імені Вергеланда, 2017. – 38 с. *(електронний формат, кафедра)*
5. Компас: посібник з освіти в області прав людини за участі молоді [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.coe.int/uk/web/compass/home>
6. Навчаємо демократії. Базові матеріали з питань освіти для демократичного громадянства та прав людини для вчителів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.school29.edukit.mk.ua/Files/downloads/EDC_HRE%20Vol1%20-%20Educating%20democracy_Ukrainian.pdf.